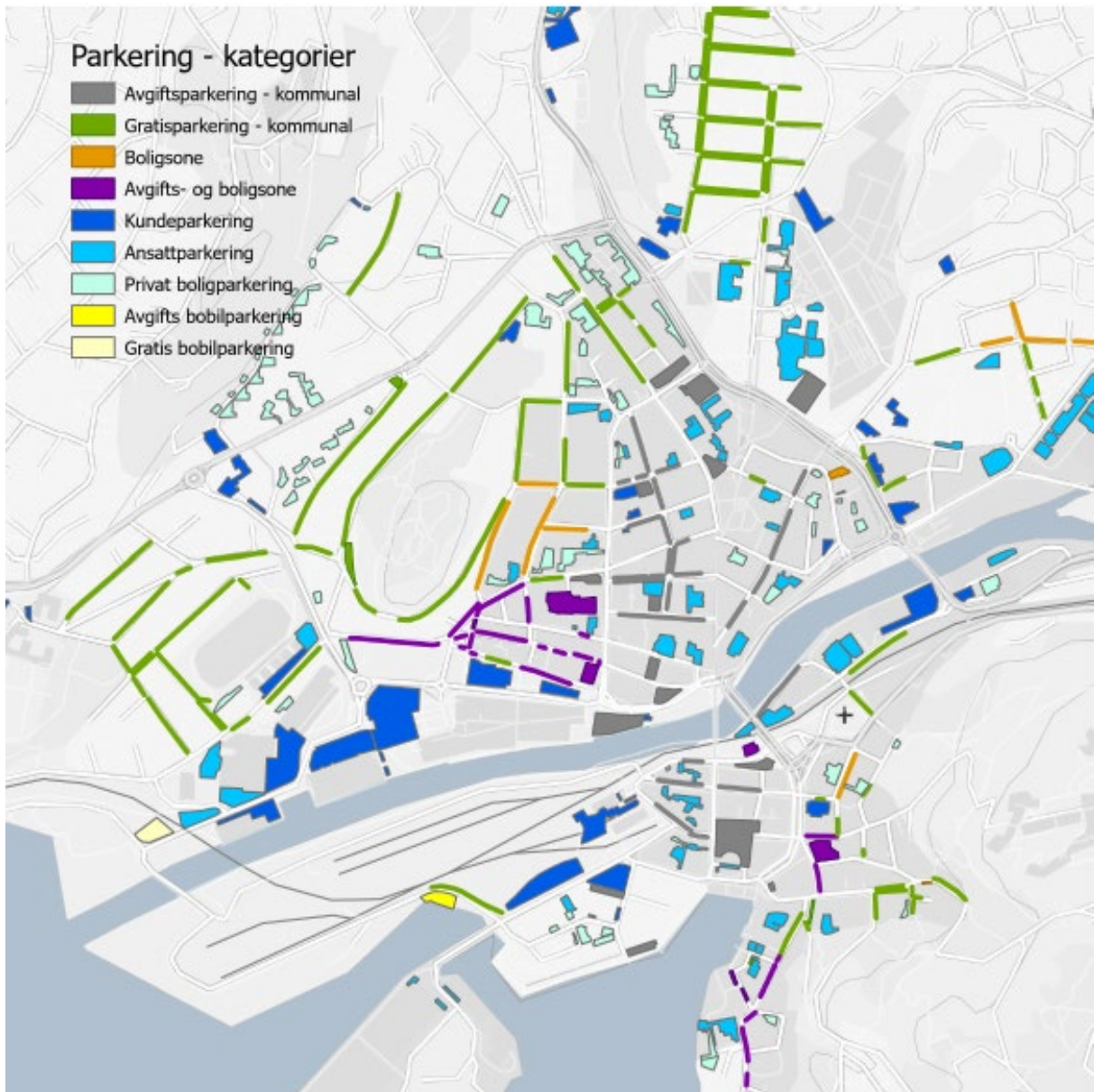

Parkering

Notat 10.03.25

Tilgjengelig parkeringsplasser

Det finnes omkring 3500 offentlig tilgjengelige parkeringsplasser i Halden sentrum inkl. 1700 privateide kundeparkeringsplasser. Over 1800 av plassene er kommunalt eid. I tillegg til de offentlig tilgjengelige parkeringsplassene, finnes det om lag 1200 plasser knyttet til arbeidsplasser (ansattparkering) og rundt 900 private boligparkeringsplasser.

Figur 1 Kartet gir en oversikt over tilgjengelig parkering i Halden sentrum

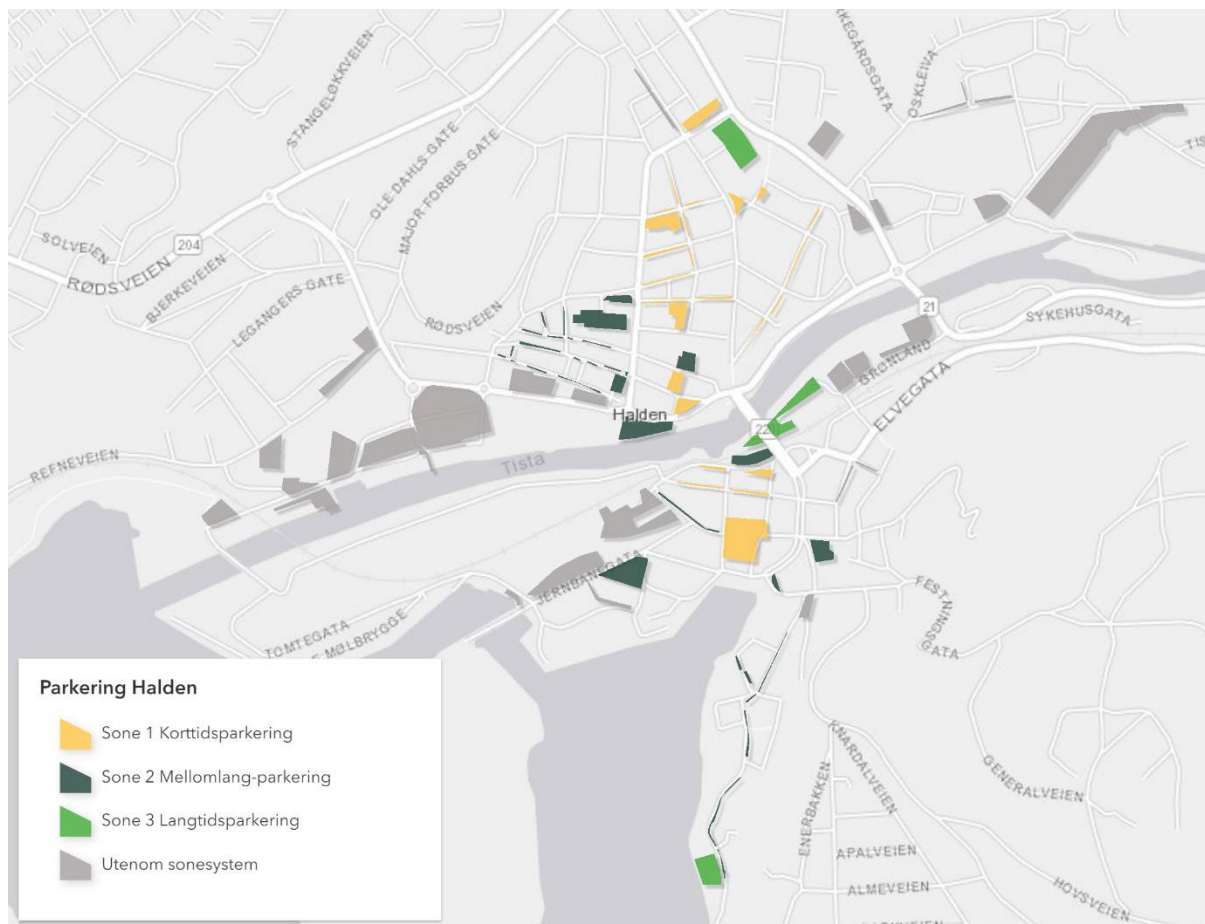
Parkeringsbelegg

Halden sentrum har i dag et parkeringsbelegg på de kommunalt eide parkeringsplassene på omkring 50 %. Dvs. at halvparten av parkeringsplassene i sentrum står ledig til enhver tid. På bestemte tidspunkt kan det likevel være slik at enkelte parkeringsplasser er tilnærmet fulle samtidig som naboplasser er tilnærmet tomme. Dette gjelder særlig gratisplassene, og de mest sentrale parkeringsplassene. Konkurransen om p-plassene bidrar til feilparkering, letekjøring og generelt til økt trafikk i sentrumsgatene. Økt trafikk som følge av letekjøring bidrar til å redusere trafikksikkerheten, attraktiviteten og trivselen i sentrumsområdet.

Tabell 1 gir en oversikt over parkeringsbelegget på de kommunale plassene

Avgiftparkering

Halden sentrum er delt inn i 3 Parkeringssoner. Sone 1 Korttidsparkering, sone 2 Mellomlang parkering, sone 3 langtidsparkering

Figur 2 viser parkeringssoner i Halden sentrum

Det er 500 parkeringsplasser i sone 1 og 385 plasser i sone 2. I tillegg er det innført boligsoneparkering i flere boliggate i sentrum. Hensikten med parkeringssonene i sentrum er å redusere heldags parkering i forbindelse med arbeidsreiser, samt å åpne for større tilgjengelighet på korttidsparkering. Innføring av boligsoneparkering er et tiltak for at avgiftparkering i sentrum ikke skal medføre økt parkering i sentrumsnæreboligområder og dermed forringe gode bomiljøer

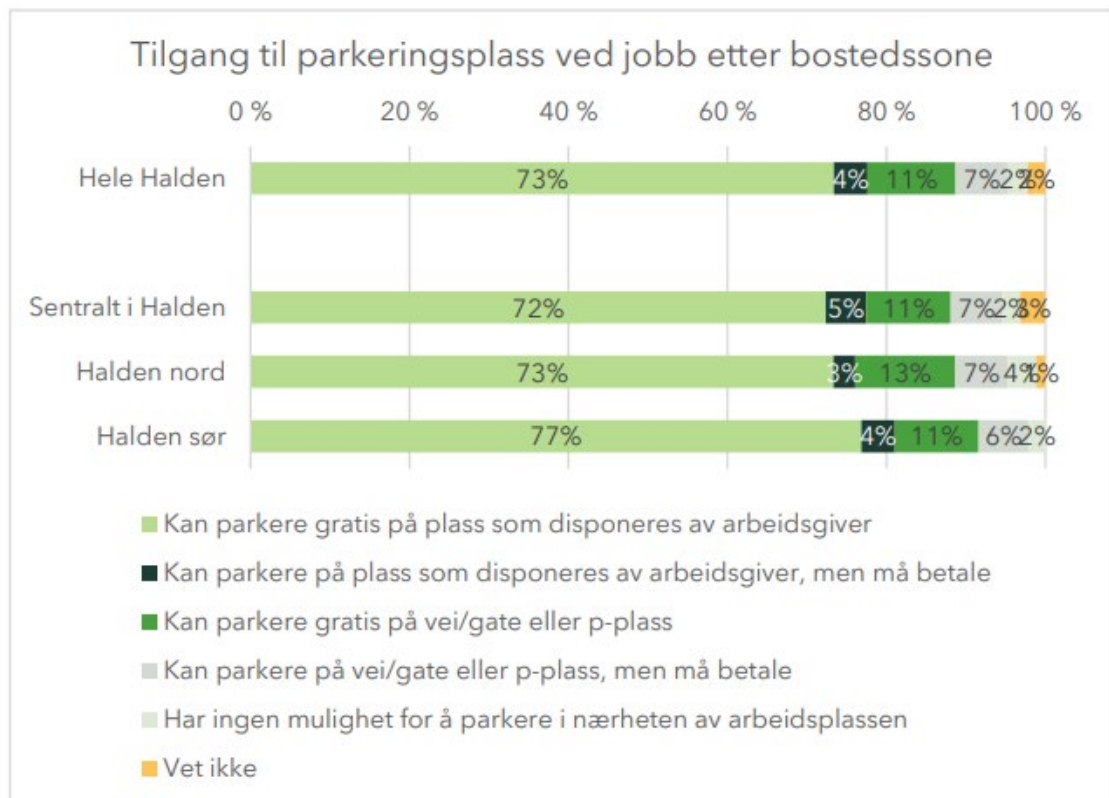
Av plassene som er eid av Halden kommune er det omkring 700 offentlige tilgjengelige avgiftsfrie p-plasser i Halden sentrum. Det er en kjensgjerning at mange av disse gratis plassene benyttes som arbeidsplassparkering.

Arbeidsplassparkering

Av de 12800 arbeidsplassene som finnes i Halden kommune er omkring halvparten lokalisert til Halden sentrum. Reisevaneundersøkelsen (RVU) for Halden viser at det er det over 80% som kjører bil til jobb mer enn 1 gang per uke (RVU 2021). I underkant av 30 % av de som bor og jobber i Halden har under 2 km til jobb, mens 70 % har under 5 km. 2 km vurderes som akseptabel gangavstand til jobb og 3-5 km som akseptabel sykkelavstand. Potensialet for å gå eller sykle til jobb i Halden vurderes dermed som høyt. Likevel så er det slik at selv for de som bor under 2 km fra arbeidet så er det over 70% som bruker bil.

Det er drøyt 3 600 personer som pendler ut av kommunen. Over 80 % av utpendlingen fra Halden går til Sarpsborg, Fredrikstad, Moss og Oslo (byer med jernbanestasjon).

RVU viser samtidig at det er hele 84% av de som kjører bil til jobben som kan parkere gratis enten på plasser som disponeres av arbeidsgiver eller på offentlig gratis p-plass.

Parkering som virkemiddel for å endre transportmiddelbruken er tema i Urbanet Analyses Rapport 64/2015. Her er det kartlagt hvordan ulike parkeringspolitiske virkemidler påvirker befolkningens reisemiddelvalg i de ti største byområdene våre. Det framgår blant annet at det er en nær sammenheng mellom tilgang til gratis parkeringsplass hos arbeidsgiver og transportmiddelvalg på arbeidsreisen. Av de som har tilgang til gratis parkering på arbeidsplassen kjørte 64 % bil til jobb, mens 16 % brukte kollektivtransport. Av de som ikke hadde tilgang til gratis parkeringsplass hos

arbeidsgiver kjørte 22 % bil til jobb, mens 44 % brukte kollektivtransport. Det framgår også at økt parkeringsavgift har større betydning for bilbruken på reiser til/fra arbeid enn andre reiser. De avgiftsfrie p-plassene i Halden sentrum bidrar dermed til økt bilbruk for de som arbeider i sentrum og generelt til mer parkering og beslaglegging av gater og plasser som kunne vært brukt til andre formål.

Den høye andelen av avgiftsfri parkering langs gater og plasser gjør det også kommersielt vanskelig å investere i framtidige p-hus for å genere parkeringen dit man ønsker i sentrum.

Ramme betingelser

Sentrumsplan for Halden 2017-2029 har mål om å bygge opp under «bysentrums attraktivitet og evne til å tiltrekke seg og ta imot en voksende befolkning, samt støtte opp om næringslivets vekstbehov». Sentrumsplanen har mål om 1000 nye boenheter i sentrum innen 2027. Samtidig skal det legges til rette for handel, næring, service og offentlige funksjoner. Nasjonale forventninger tilsier at transportveksten i byene skal tas gjennom kollektivtransport, sykkel og gange. Legger man til grunn at Halden sentrum per i dag har en overkapasitet på parkering på omkring 50% vil Halden kunne klare seg med det antall offentlig p-plasser som finnes per i dag også i framtiden. Det forutsettes da at privat parkering i forbindelse med bolig løses uten økt belastning på offentlig parkering og at bedre sambruk av parkeringsanlegg og endrede transportformer (bildeling, bedre kollektivdekning og økt gange-/sykkelandel) bidrar til behov for færre p-plasser

For å få til nye utviklingsprosjekt i samsvar med sentrumsplanen og skape økt og bedre byliv er det nødvendig å fjerne parkeringsplasser

Strategi

Offentlige tilgjengelige parkeringsplasser gir tilgjengelighet for reisende med bil, og er nødvendig for det samlede mobilitetstilbudet i en by. Parkering er samtidig arealkrevende, og opptar plass som kunne vært benyttet til andre formål, som for eksempel bedre tilrettelegging for gående og syklende, byliv eller ny sentrumsbebyggelse. Trafikk og gateparkering i bygater reduserer attraktiviteten for å gå og sykle, både med hensyn til fremkommelighet, trafiksikkerhet og støy.

Halden sentrum har i dag et parkeringsbelegg på kommunale offentlige tilgjengelige parkeringsplasser på omkring 50 %. Dvs. at halvparten av disse offentlige parkeringsplassene i sentrum står ledig til enhver tid. På bestemte tidspunkt kan det likevel være slik at enkelte parkeringsplasser er tilnærmet fulle samtidig som naboplasser er tilnærmet tomme. Dette gjelder særlig gratis plassene og de mest sentrale parkeringsplassene. Store parkeringsarealer setter preg på bybildet og gjør byen gråere og mindre attraktiv.

For å utvikle et konkurransedyktig næringsliv og et attraktivt sentrum med handels- og servicetilbud, må kommunen ivareta to ulike mobilitetsutfordringer:

- Et parkeringstilbud i byen som er attraktivt nok til å konkurrere med frittstående kjøpesentra/andre byer.
- Et parkeringstilbud som er tilpasset/underordnet bylivet, med gode løsninger for gående og syklende og minimal bruk av arealer på overflaten til parkering.

Forslag til tiltak i Gatebruksplanen

I henhold til sentrumsplanen og utviklingsprosjektet for Torget som er vedtatt innlemmet i gatebruksplanen, vil det innenfor sentrumsområdet bli til sammen knapt 180 færre offentlig tilgjengelige parkeringsplasser (sum kommunale og private plasser). Tabellen på neste side gir en oversikt over disse plassene. 35 av plassene erstattes som gateparkering i Olav Vs gate, jf. torgprosjektet

Forslagene her vil i tillegg medføre at flere offentlig tilgjengelige parkeringsplasser forsvinner. Dette utgjør om lag 85 plasser. Tabellen på neste side gir også oversikt over stedene.

TABELL 2 - OVERSIKT OVER OFFENTLIG TILGJENGELIGE Plasser som fjernes iht. Sentrumsplanen og forslag i Gatebruksplanen:

	Gatenavn	Antall	Begrunnelse	Kommentar
Iht. Sentrumsplanen og vedtak i HTEK	Torget	103	Byliv	Torgprosjektet gjennomføres med en fleksibel løsning der torget helt eller delvis avsperrer for parkering i perioder med aktivt byliv. 103 plasser er når hele torget er i bruk til byliv. Nordre del utgjør ca. 45 plasser som alltid vil være utilgjengelig.
	Ved Rødsfjellet	22	Grønnstruktur	
	Ved Verven	24	Grønnstruktur, badepark	
	P-plass i krysset Violgata /Kristian Augusts gate	21	Utbyggingsformål	
	Bak Moderne Markiser	7	Grønnstruktur	
	Sum	177		
Forslag i Gatebruksplanen	Kulturkvartalet	15	Byliv, gangakse	Herav 3 plasser i Tordenskiolds gate og 12 i Teatergata
	Tordenskiolds gate	8	Byliv, gangakse	
	Rødsberg plass – Repslagergata – Violgata	12	Sykkeltiltak, byliv, utvidelse av fortau	
	Krysset Violgata/Repslagergata	4	Sykkeltiltak	
	Vidar Parmers plass	6	Byliv	Kommunal del av plassen har ca. 13 plasser, dvs. 7 gjenstår.
	Hannibal Sehesteds gate	7	Gang- og sykkeltiltak	Mellom gangbrua og Busterudgata
	Høljen	13	Gangtiltak	
	Kirkegata	6	Byliv, trafiksikkerhet	
	Peder Ankers gate (Rødsveien – Rødsberg plass)	10	Gang- og sykkeltiltak	Forskjønnelse, fartsdemping
	Krysset Festningsgata-Olav Vs gate	5	Byliv, gange	Trafiksikkerhet
	Fisketorget	24	Utbyggingsformål i sentrumsplan, gatetun m mulighet for parkering i reguleringsplan	
	Sum	110		
Totalt	287			

I tillegg til offentlig tilgjengelige parkeringsplasser er det en del områder som i dag er reservert for ansattparkering, både private og offentlige, som er avsatt til utbygging eller grønt formål i sentrumsplanen og foreslås opparbeidet i tråd med planene. Dette utgjør til sammen knapt 140 plasser. Gatebruksplanen foreslår noen ytterligere tiltak som fører til reduksjon i antallet parkeringsplasser. Tabellen under gir en oversikt over disse plassene.

	Gatenavn	Antall	Begrunnelse	Kommentar
Iht. Sentrumsplanen	Under Bybrua	15	Grønnstruktur	
	Busterudparken	21	Grønnstruktur	Privat, dette vil kreve innløsning.
	Rådhuskvartalet	30	Utbyggingsformål	Reguleringsarbeid pågår, tallet er om ingen av plassene erstattes.
	Teatergata 2	30	Utbyggingsformål	Privat, tallet er om ingen av plassene erstattes
	Kommunelegekontoret (Jacob Block gate 5)	(25)	Utbyggingsformål	Nå privat, plassene har i stor grad betjent aktiviteten innenfor området.
	Busterudgata 3	15	Utbyggingsformål	Innfilltomt ved St. Joseph
	Sum	111		(Uten Jacob Blochs gate 5)
Forslag i Gatebruksplane	Rødsberg	30	Skolegård eller annet aktuelt formål	
	Repslaggergata 2	5	Sykkeltiltak	Reserverte plasser på kommunal gategrunn
	Sum	35		
	Totalt	146		(Uten Jacob Blochs gate 5)

TABELL - OVERSIKT OVER ANSATTPARKERINGER SOM VIL BLI ERSTATTET MED ANNEN AREALBRUK SOM FØLGE AV FORSLAG I SENTRUMSPLANEN OG GATEBRUKSPLANEN

I tillegg til disse plassene er det tillatt midlertidig utleieparkering (privat) ved Grønland 4B. Det samme er opparbeidet på «Essotomta» (47 offentlig tilgjengelige plasser) og på havna leier Norsk Nukleær Dekomisjonering et areal for sine ansatte.

Det forventes at de nye utviklingsområdene dekker egne parkeringsbehov i tråd med sentrumplanens føringer. Det vil likevel kunne føre til en nedgang i totale tilgjengelige parkeringsplasser i byen.

Som erstatning for de offentlige tilgjengelige plassene som i henhold til sentrumsplanen og gatebruksplanen over tid vil bli borte fra sentrum, foreslås følgende nye anlegg:

Olav Vs gate – 34 gateparkeringsplasser i tråd med Torgprosjektet

Nytt parkeringshus ved St. Josephs Hospital

Dette parkeringshuset er allerede regulert. Området er i dag en parkeringsplass med 39 P-plasser og 8 ladeplasser. Det er rom for etablering av ca. 110 plasser i tillegg til dette, til sammen 160 plasser.

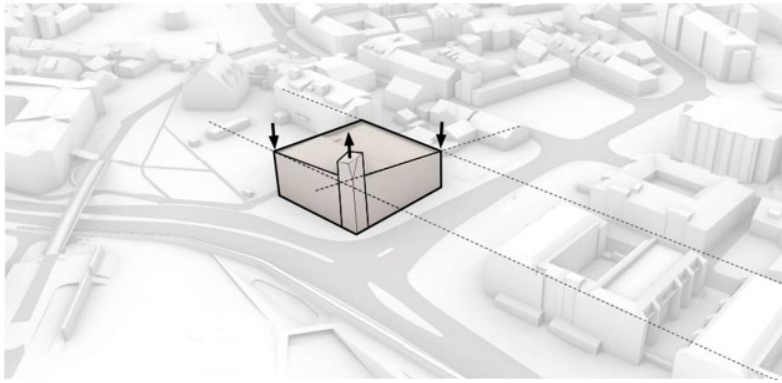

FIG. EKSEMPEL PÅ NYTT PARKERINGSKUS VED ST. JOSEPHS HOSPITAL, ILLUSTRASJONER FRA PLANBESKRIVELSEN TIL DETALJREGULERING FOR OS SKOLE OG ARENA.

Nyhavn – I planene som utarbeides for stasjonsområdet forutsettes det at den parkeringen området vil trenge etableres innenfor dette planområdet. Pr. i dag jobbes det med nedgravde fellesløsninger som vil gi i størrelsesorden 600 plasser. Det legges opp til en fleksibel og arealeffektiv ordning hvor de ulike delprosjektene kjøper seg inn i en felles parkeringspool. Det foreslås at kommunen sikrer seg 150 plasser i det planlagte fellesanlegget ved jernbanestasjonen som erstatning for offentlige P-plasser som foreslås fjerne i Gatebruksplanen.

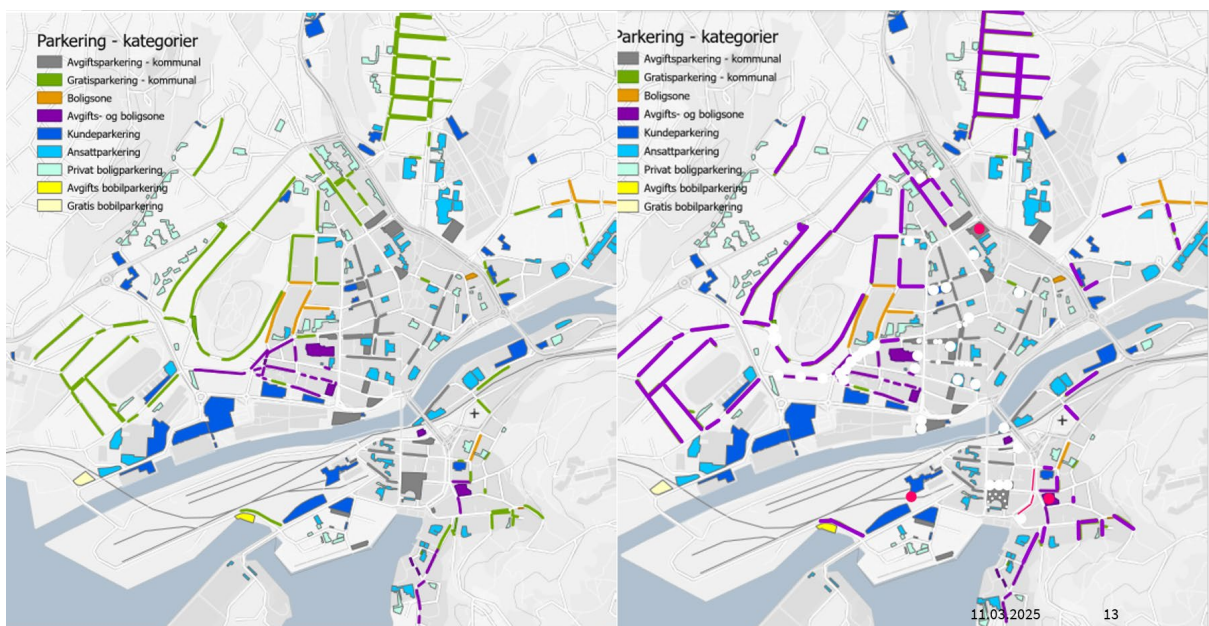
Kvikkeplassen

Som erstatning for plasser som fjernes på torget foreslås å bygge lokk over Kvikkeplassen. Dette vil gi i størrelsesorden 35 nye plasser, og bør være en konstruksjon som enkelt lar seg fjerne dersom tunnel gjennom festningsfjellet kommer på plass.

Oppsummering av løsningen foreslått i planen:

1. Overflateparkeringsplasser (noe gateparkering og flateparkeringsplasser) (totalt ca. 450, hvorav knapt 300 er offentlig tilgjengelige plasser) fjernes i sentrum for blant annet å prioritere utviklingsprosjekt, gående, syklende og kollektivtransport.
2. Torgprosjektet gjennomføres med en fleksibel løsning der torget helt eller delvis avsperras for parkering i perioder med aktivt byliv.
3. Det etableres P-hus/P-kjeller på stasjonsområdet med plass til minimum 150 biler.
4. Det etableres P-hus på St. Joseph-tomta med plass til 160 biler.
5. Det etableres P-dekke på Kvikkeplassen med plass til 35 biler.

6. Det etableres P-plasser i Olav V's gate i tråd med Torgprosjektet med plass til 35 biler.
7. Det innføres endringer i P-avgiftssystemet der dagens gratis parkering fjernes samtidig som det innføres progressive parkeringssatser som gjør det billigere/gratis å parkere for korte handelsstopp.
8. I boligområder med gratisplasser som Os, Stadion-området og vest for Rødsberget innføres kombinerte bolig- og avgiftssoner.
9. Parkeringsnormen endres ift. dagens P-norm slik at det blir redusert krav til parkering på egen grunn i forbindelse med nye utviklingsprosjekt
10. Dagens frikjøpsordning videreføres og det legges til rette for å leie beboerparkering og pendlerparkering i foreslåtte parkeringshus.
11. Ved fremtidige utvidelser av Tista senter/Høvleriområdet vurderes krav om P-hus slik at et større areal som i dag er parkering mellom Bakbanken og Walkers gate kan transformeres til park/grønt.

Figuren viser parkering i Halden før og etter tiltakene foreslått i gatebruksplanen